

“Democratisering, als ik terugdenk aan mijn geschiedenislessen gaat dit vooral om vrijheid, gelijkheid en broederschap.

Dit was het mooiste wat ik ooit had gedacht.

Inspraak om mijn wereld te vergroten en verbonden te voelen met mijn stadsgenoten.

De mogelijkheid krijgen om uit te leggen wat ik voel bij de mensen die bekend staan om het uitdelen van pepernoten.

Ja, het gaat om een kans krijgen, iedereen heeft de potentiële stem van een nachtegaal.

Het belangrijkste hierbij is luisteren naar andermans verhaal.

Proberen te voelen wat iemand anders voelt en samen tot een oplossing komen.

Samen durven dromen, samen dingen voorkomen die jou ook hadden kunnen overkomen.”

[Fragment uit gedicht van Madou Konaté]

Ma.akavond: Aan de slag met Ma.ak020!

7 december 2020

Met meer dan 70 Amsterdammers komen we op maandagavond 7 december digitaal bij elkaar voor de aftrap van Aan de slag met Ma.ak020. Amir leidt ons samen met technicus Jim met vriendelijke hand door de avond.

Vanavond staat in het licht van elkaar bijpraten. Waar is iedereen mee bezig in de stad? En wat betekent het dat we met Ma.ak020 vlak voor de uitvoering van het Maatschappelijk akkoord met de Ma.akbanken staan? Stel, we zijn een gereedschap. Wat hebben we nodig voor ons werk in de stad? Dat varieert van een waterpas van Ria “om alles gelijk te trekken” tot cementvoeg van Patricia “om de bouwsteentjes aan elkaar te voegen”.

Rutger Groot Wassink, wethouder Democratisering, vertelt over zijn rol in de uitvoering van het Maatschappelijk akkoord.

“Ik haat klussen en tuinieren, en ik kan niet tekenen. Maar ik probeerde een kruiwagen te maken, omdat ik wil helpen de dingen verder te tillen.”

“Ma.ak020 en de maatschappelijke initiatieven hebben heel veel bereikt. Ik ben heel enthousiast over de Ma.akbanken en wil er binnen Sociale zaken mee aan de slag. Het vraagstuk waar ik mee bezig ben, is hoe we het informele en formele samen laten werken en de informele initiatieven ondersteunen zonder dat ze vermaald worden door de bureaucratie. Ik heb veel vertrouwen dat er iets moois komt uit een Ma.akbank, dat we met deze manier van werken in 2021 aan de slag kunnen. Ik ga dit ook aan mijn collega's voorleggen. Het concept van de Ma.akbank is een knelpunt, 't gaat over knersende kwesties. De eerste Ma.akbank gaat wat mij betreft over werkende armen. Ik wil binnen twee maanden komen tot een mooie opdracht voor een Ma.akbank. Aan jullie vraag ik inzichtelijk maken wat de Ma.akbank kan betekenen, dan worden collega's ook enthousiast.”

'De rijdende trein die Democratisering heet'
Een presentatie door Jasper en Sharona van Ma.ak020

Ma.ak020 is voortgekomen uit een langer lopende, gedeelde ambitie in Amsterdam om maatschappelijke initiatieven meer ruimte te bieden, zodat ze beter kunnen bijdragen aan meer mede-eigenaarschap en zeggenschap, voor steeds meer Amsterdammers. Die ontwikkeling kan je zien als een rijdende trein. Al jaren rijdt die rondjes door de stad. De trein wordt elke keer langer als nieuwe stappen in de democratisering worden gezet. Steeds meer actieve Amsterdammers rijden mee, helpen mee, stappen in, stappen ook weer uit. Dit jaar wordt daar een volgende, innovatieve wagon aan toegevoegd: de Ma.akbanken. Een methodiek die speciaal ontwikkeld is om het Maatschappelijk akkoord tot uitvoer te brengen. Deze bijzondere manier van samenwerken, die al tijdens het opstellen van het akkoord werd besproken, is een belangrijke stap in het oplossen van knersende kwesties in de stad.

In de bijlage vind je de toelichting van hoe het Maatschappelijk akkoord met Ma.akbanken wordt uitgevoerd.

De grondlegger van de Werkbanken in Antwerpen, Manu Claeys geeft Amsterdam advies.

"Dit is een truweel, tevens taartschep, want we willen ook vieren."

"We zijn begonnen vanuit een conflictsituatie in 2005: een viaduct dat door Antwerpen gelegd zou worden om de Ring van Antwerpen te completeren. Na 10 jaar discussie en immens groot protest zijn we gestart met werkbanken. Een intendant kreeg de opdracht de partijen in gesprek te krijgen. Dat zijn we met vallen en opstaan gaan doen, waarbij allerlei fysieke en maatschappelijke vraagstukken rondom de aanleg van die Ring als opgaven zijn gesteld.

We maken ons sterk dat het de werkbanken zijn die de lat zo hoog hebben weten te leggen. Doordat bewoners en de administratie (de ambtelijke organisatie) zo hard samenwerken, en doordat succesvol resultaat te zien is, groeit het vertrouwen. Er zijn bij ons soms wel 15 bijeenkomsten en tussendoor valt iedereen niet in slaap, er wordt hard aan het onderwerp door gewerkt. Er moet voor een bepaalde tijd een veilige ruimte zijn. Dat is afgesproken, je loopt niet steeds naar de pers. Draagvlak is belangrijk: we hebben altijd samen naast elkaar gezeten om de resultaten te communiceren. Er zitten geen politici in de werkbanken maar de lijn naar de gemeenteraad is dicht (kort). Wat uit de werkbank komt wordt besproken in de gemeenteraad. De oppositie weet: er is groot draagvlak en breed overleg, daardoor moeilijk te weerleggen. Tot nu toe zijn alle uitkomsten daar goedgekeurd."

Manu's tip voor Ma.ak020? Essentieel is de zichtbaarheid en het eigenaarschap. Bij vrijblijvendheid, als de lijnen te dun zijn, wordt het moeilijk. In het organogram van Ma.ak020 moet een structuur zijn *boven* de Ma.akbanken, met continue contact. De gemeenteraad is de eigenaar van het proces. De budgetverstrekker.

Hierna kiezen we voor een sessie en verdwijnen in één van de zes digitale kamers.

Sessie 1 Potentiële eerste Ma.akbank over (jongeren en) werk

o.l.v. Amir Nazar en Nies Medema

Wie hebben we nodig?

De Studiezalen van Abdelhamid Idrissi en de Kandidatenmarkt van Patricia Zebeda hebben successen met honderden jongeren en veel vrijwillige medewerking. De kracht van deze initiatieven is dat ze echt *in* de doelgroep bewegen om zo het netwerk op te bouwen en de juiste behoefte helder te hebben. En toch gaan ze telkens op het nippertje niet failliet. Er is gebrek aan duurzame financiering. Hoe kun je als stad innovatief werken stimuleren met maatschappelijke initiatieven, terwijl die initiatieven niet passen in regelingen voor formele organisaties? O.a. omdat ze problemen integraal aanpakken, zoals opleiding, werk, en schulden. En hoe krijg je slagkracht om te kunnen inspelen op het bedrijfsleven of de overheid zoals Ministerie VWS? "We hebben mensen aan de Ma.akbank nodig die gaan over aanbestedingen en financiën."

Wat hebben zulke initiatieven nodig?

Hun bereik vergroten via WijAmsterdam, een Initiatievenloket en het bureau en financieringsregeling voor integraal werkende initiatieven (BIMI). De gemeente lanceert medio december programma's over werk en jongeren en zzp-ers. Werkende armen blijven een moeilijk bereikbare doelgroep voor de gemeente Amsterdam. Dus daar is samenwerking via Ma.akbanken wellicht nodig.

"Je moet er eigenlijk op vertrouwen dat die Ma.akbanken er wel uitkomen samen!"

Sessie 2 Stel je bent deelnemer van een Ma.akbank, wat heb je nodig?

o.l.v. Sharona Ceha en Cathelijne Bertels

Een brainstorm in deze sessie levert veel ideeën op: begrip van het vraagstuk van alle kanten, eenzelfde interpretatie van de doelstelling, verlangenvestrengeling, duidelijkheid over belangen, agenda's en wederzijdse verwachtingen, gelijkwaardige rollen, met wie, en hoe komen die erbij, vertrouwen, veilige plek, budget, tijdsplan en frequentie, achtergrondinformatie en voorbeelden, afspraken over communicatie, taakverdeling, praktische ondersteuning, simpele visualisaties, creatieve werkvormen, conflictoplossingen, en een keer samen naar de kroeg. En natuurlijk: een opdracht.

Wie hebben we nodig?

Mensen die vaak buiten beschouwing worden gelaten, een gespreksleider die mensen in hun kracht kan zetten en niet te snel conclusies trekt en mensen die onorthodox zijn en durven te gaan voor meer extreme oplossingen.

Sessie 3 Alles wat je ooit over Ma.ak020 en de Ma.akbanken wilde weten

o.l.v. Jasper Etten en Sjors van der Meer

Ma.ak020 is ontstaan uit mensen die zien dat democratiseringsprocessen innovatie nodig hebben en probeert hierin een dwarsdoorsnede van Amsterdam te vertegenwoordigen.

Wanneer is een onderwerp geschikt voor een Ma.akbank? Overal waar energie zit en waar een onderwerp raakt aan het Maatschappelijk akkoord kan een Ma.akbank ontstaan. Op grote of kleine onderwerpen, als je maar opdrachtgeverschap weet te organiseren. Een Ma.akbank kan een antwoord zijn op een prangende vraag, maar vooral ook een impasse doorbreken rond een stedelijk thema, zoals

in Antwerpen. Naast thematische banken kunnen ook wijkbanken komen. Een belangrijk uitgangspunt is dat het onderwerp bij meerdere partijen vanuit meerdere belangen voortkomt.

"Veel thema's zijn nogal verkennend van aard: vastgoed, schulden, onbetaalbare stad. Dat klinkt allemaal als onderzoek, Ma.akbanken zijn in mijn optiek een stadium verder!"

Sessie 4 Het Innovatie-overleg

o.l.v. Badia Bentayeb en Niesco Dubbelboer

Het Innovatie-overleg van Ma.ak020 krijgt een belangrijke rol in de uitvoering van het Maatschappelijk akkoord. Het monitort en adviseert de Ma.akbanken. De volgende wensen worden in deze sessie meegegeven:

- Het ziet toe op inclusiviteit: iedere Amsterdammer moet aan de Ma.akbank kunnen meedoen en zich niet bij voorbaat door taal, kind-verplichtingen, opleidingsniveau etc uitgesloten voelen.
- Het zorgt dat de werkwijze van Maakbanken structureel en duurzaam bijdraagt in de toekomst: nieuwe werkprocessen, nieuw beleid etc.
- Het is onafhankelijk van de gemeente en van Maak020 en kritisch.
- Het bevat mensen die ergens een klap op kunnen geven uit verschillende disciplines: publiek/privaat, wetenschap, overheid, welzijn, bedrijfsleven etc.
- Het moet voorbij de vrijblijvendheid gaan, doorbraken kunnen forceren. Een soort Ombudsman+.
- Het moet bewaken dat Ma.ak020 niet in een gemeentelijk keurslijf komt.
- Niet direct politici erbij uit nodigen, maar wellicht wel een wethouder.
- Geld is altijd een heikel punt. Misschien de wethouder Financiën betrekken.
- Laat de deelnemers zelf mede vorm geven aan hun doel, taak en werkwijze.

"In het Innovatie-overleg zitten mensen die van knelpunten doorbraken maken!"

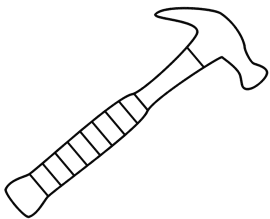
Sessie 5 Hoe vergroten we het Ma.aknetwerk?

o.l.v. Zunga Linger en Karien van Assendelft

"Een hamer. Het geluid houdt iedereen wakker. Cultuurverandering, daar ben ik helemaal in."

In deze sessie zijn uiteenlopende ervaringen met Ma.ak020, en wat Ma.ak020 voor je kan betekenen: een beweging die Amsterdammers meer te laten zeggen wil hebben over hun wijk, een akkoord dat Amsterdammers mogelijkheden geeft om rechten voor zichzelf te organiseren. Maar ook: *"De stad is complex. Er zijn altijd tegengestelde belangen. Daar gewoon overheen stappen is niet genoeg."* Er moet wel hard worden gewerkt aan breed draagvlak. Ma.ak020 is geen volksvertegenwoordiging. Mensen moeten de akkoordpunten van Ma.ak020 zelf kunnen oppakken. Met de Ma.akbanken kunnen we het gat tussen verschillende ervaringen vullen.

Wie hebben we nodig? We verbreden het netwerk met andere organisaties en invloedrijke personen en platforms als Wij Amsterdam. Het moet als een olievlek verspreiden, ook door tegen de bestuurders van stadsdelen te zeggen: zullen wij zo'n Ma.akbank beginnen?

De wens van het Ma.aknetwerk is: toegankelijk vanaf de eerste blik. De taal, het verhaal is belangrijk. Daar gaan we de komende maanden aan werken.

Spontane sessie 6 De onbetaalbare stad

O.l.v. Tanja den Broeder

Participatie, daar maken we ons zorgen over. Ook in de context van de Omgevingswet. Het is vormvrij. Het is een urgent onderwerp; je hebt een goed participatieproces nodig rond bijvoorbeeld de windturbines in IJburg.

We willen impact maken met de eerste Ma.akbank. Dat is een strategische keuze. Kies dan bijvoorbeeld voor Right to challenge, burgerinitiatief, meer aandacht voor de waarde uitwisseling, d.w.z. wederkerigheid met de gemeente. Waar bijvoorbeeld vanuit een schema als de Duurzame Ontwikkelingsdoelen en in lijn daarmee gemeentelijk beleid, (duurzame) initiatieven een bijdrage leveren. Met als gevolg betaalbare grond/ huurprijzen.

We willen ook de grootst mogelijke kans op succes. Dan ziet iedereen de winst.

“Inzetten op het oplossen van het jeugdwerkloosheidprobleem zoals Groot Wassink suggereerde is geen ‘laaghangend fruit’ zullen we maar zeggen.”

Ook vragen we ons af waarom de gemeente per se opdrachtgever zou moeten zijn voor een Ma.akbank. Daar zijn ook andere scenario’s en samenstelling van ‘stakeholders’ voor denkbaar.

In deze sessie is een verbindend thema De onbetaalbare stad. De aanbeveling is om vanuit een dergelijk thema een inventarisatie te doen naar een eerste (generatie) Ma.ak.bank(-en).

“Wat ik belangrijk vind, is dat de bewoners echt het idee hebben ‘dit is ook echt van mij’.”

Na het samen afsluiten van de avond laat *spoken word* artiest Madou Konaté zijn gedicht horen, speciaal gemaakt voor Ma.ak020.

*“We strijden hier allemaal voor onze eigen stem, maar eigenlijk is dit nog groter dan onszelf.
Ja, één team, één taak net zoals de Nederlandse elf.
Hoe ik mijzelf bedelf,
onder allemaal mooie initiatieven voor mijn wijk.
En samen gaan we dit regelen! En voelen we ons samen rijk!
Tijdens deze pandemie en in mijn poëzie,
zien we dat samenwerken essentieel is, maar gelukkig kunnen wij Nederlanders dat goed.
Jullie maken dit werkelijkheid en dat geeft mij moed.”*

In de bijlagen vind je de uitgebreide verslagen.

Meer info op het platform: <https://ma.ak020.nl/>

